

Det ekstreme vejr står i kø: Flere træer på markerne kan redde landmændene

Gert Glob Lassen fra Funder har taget alternative metoder i brug for at stå stærkere mod vejret, der oftere bliver ekstremt.

00:04 / 00:51

Af **Lasse Dieckmann**

Udgivet 14. juni

Artiklen er mere end 30 dage gammel

Året 2023 er et godt eksempel på det ekstreme vejr, vi oftere ser. Vinteren og foråret begyndte drivvådt. Maj og juni blev det meste af Danmark ramt af tørke. Og fra juli og frem væltede vandet igen ned fra oven.

På trods af to måneders tørke så formåede 2023 alligevel at blive det vådeste år, der nogensinde er målt herhjemme.

- Engang i mellem får man jo den fornemmelse, at det er bare fordi, man ikke kan huske det, fordi det regnede også meget, da vi var børn. Men det sætter mange rekorder for tiden, fortæller Gert Glob Lassen, der er økologisk landmand ved Funder udenfor Silkeborg.

Langt de fleste er trætte af ekstrem nedbør. Det er landmændene også, men mange af os andre nyder i højere grad de lange perioder med sol og varme, så er disse perioder også problematiske for de østjyske landbrug, der er dybt afhængige af vejret for at få det maksimale udbytte ud af markerne.

- Det bliver jo ekstremt svært, fordi vores afgrøder har en eller anden sæson, hvor de trives bedst, fortæller Gert Glob Lassen.

Ekstremerne bliver mere ekstreme

Alt tyder på, at vi oftere kommer til at se ekstremt vejr i hver sin ende af skalaen fra meget tørt til meget vådt.

Derfor har Gert Glob Lassen heller ikke bare tænkt sig at folde sine hænder, bede til vejrguderne og håbe på det bedste.

I stedet er han gået med i projektet ROBUST i samarbejde med blandt andet Skovdyrkerene og Innovationscenter for Økologisk Landbrug. Projektet tager udgangspunkt i skovlandbrug, hvor man ved at plante lange læhegn af træer igennem markerne gør markerne med modstandsdygtige. Jorden mellem trærækkerne kan nemlig begynde at fungere som en svamp.

Hvad er skovlandbrug?

Skovlandbrug er en betegnelse for landbrugssystemer, hvor vedplanter indgår i samspil med enten afgrøder eller husdyr, og hvor der er en økologisk og økonomisk interaktion mellem systemets forskellige elementer.

- Træerne har en evne til at tilbageholde vand, når der kommer ekstrem nedbør, og dele det med afgrøderne efterfølgende. De har en skyggevirkning og en lævirkning, vi kan bruge, når vi har længerevarende tørke, fortæller Julie Rohde Birk, der er konsulent hos Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

Der går en del år inden træerne har en størrelse, så de for alvor gør en forskel, og på trods af at Gert Glob Lassen har fået masser af hjælp til at plante og passe træerne, så er det ikke nogen hverken nem eller hurtig løsning.

- Det er da noget bøvl, men man kan sige, når de her felter bliver gode, så kommer de til at give noget biodiversitet og vi får jo alle de her gavnlige effekter ude på marken, fortæller Gert Glob Lassen.

Alle landmænd skal finde en løsning

Det er langt fra kun Gert Glob Lassen, der har kæmpet med ændringerne i vejret de sidste år. Det har ramt stort set alle danske landmænd.

Derfor skal alle landmænd også finde ud af, hvordan de har tænkt sig at tilpasse deres bedrifter til de nye forhold. Sådan lyder det fra Leif Hagelskjær, der er afdelingsleder for hos SEGES Innovation.

- Jeg tror, vi har forholdsvist travlt.

Læs også:

Leif Hagelskjær nævner blandt andet, at man kan være særligt opmærksom på, hvilke afgrøder man sår på markerne. Det vilde vejr-år 2023 var for eksempel rigtig godt for majs.

Men han understreger at skovlandbrug også kan være en løsning.

- Det kan det helt sikkert være for nogen. Og det skal den enkelte landmand finde ud af, hvad der passer ind på bedriften i forhold til den produktion, man har.

- Og hvad med bare at folde hænderne, bede til vejrguderne og håbe på det bedste?

- Dét er ikke en løsning. Det kommer man til at fortryde, fortæller Leif Hagelskjær.

I Funder glæder Gert Glob Lassen sig til at læbælterne har vokset sig store, så de giver en effekt, og han – bogstaveligt talt – kan høste frugterne af sit arbejde.

- Jeg håber, at vi bliver klogere på det og finder ud af, hvad der virker, og at vi kan komme til at dyrke nogle andre afgrøder på markerne, og vi kan plukke nogle frugter og nogle bær.

Læs også: